

Lučka uprava Ploče

Trg kralja Tomislava 21

20340 Ploče, Hrvatska

Tel: 020/414-530, Fax: 020/670-271

OIB: 98749709951

e-mail: ppa@ppa.hr

url: www.ppa.hr

**UPUTA
O PROVJERI GEOMETRIJSKOG UPORABNOG STANJA
KOLOSIJEKA VIZUALNIM PREGLEDOM I
RUČNIM MJERILIMA**

Ploče, 26. srpnja 2022. godine

LUČKA UPRAVA PLOČE

Na temelju članka 26. Statuta Lučke uprave Ploče u svezi sa člankom 86. Zakon o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava („Narodne novine“ br. 63/20), ravnatelj Lučke uprave Ploče 26. srpnja 2022. godine donosi

UPUTU o provjeri geometrijskog uporabnog stanja kolosijeka vizualnim pregledom i ručnim mjerilima

I. Opće odredbe

Članak 1.

- (1) Ova uputa primjenjuje se onda ako redovita provjera kolosiječne geometrije tračničkim mjernim vozilom zbog kvara ili drugih izvanrednih okolnosti izostane:
- u razdoblju duljem od 9 mjeseci na prugama i pružnim dionicama gdje su na godinu predviđene dvije ili više provjera
  - u razdoblju duljem od 12 mjeseci na prugama i pružnim dionicama gdje je na godinu predviđena jedna provjera i obvezatna je svake godine kada se ne obavi barem jedno snimanje kolosiječne geometrije tračničkim mjernim vozilom
- (2) Svi postupci provjere mjerene veličine, dopuštena odstupanja i mjere navedeni u ovoj uputi utemeljeni su na odredbama Pravilnika o održavanju gornjeg ustroja pruga.

II. Način obavljanja provjere

Članak 2.

- (1) Pregled, ispitivanje i ocjena geometrijskoga stanja kolosijeka i skretnica u cjelini, pojedinih skupina elemenata ili pojedinačnih elemenata obavlja se:
- ručnim mjerilima za provjeru širine kolosijekai drugim mjernim instrumentima
  - vožnjom na vučnom vozilu ili u posljednjem vagonu vlaka
  - vizualno tračničkim vozilom ili pješice.
- (2) Kolosiječnu i skretničku geometriju mogu provjeravati samo osobe koje imaju potrebnu stručnu spremu i odgovarajuće ovlasti.

III. Tehnička dokumentacija

Članak 3.

Izvršno pružno osoblje mora raspolagati tehničkom dokumentacijom (evidencijom) za prijelazne lukove, za prijelazne rampe nadvisivanja vanjske tračnice u lukovima, za kružne lukove, za međupravce, za pravce ispred i iza skretnica, za proširenja i nadvišenja kolosijeka u svakom luku pojedinačno, za uzdužne nagibe kolosijeka i za prijelome razinice (nivelete).

IV. Planiranje i obavljanje pregleda i mjerenja

Članak 4.

(1) U svakoj godini kada se primjenjuje ova Uputa, godišnje planove pregleda i mjerenja pruga i pružnih postrojenja u skladu s njezinim odredbama izrađuje šef radne jedinice za održavanje pruga ili njegov pomoćnik. Planirane aktivnosti moraju biti razrađene po mjesecima. Provedbu navedenih planova upravitelj infrastrukture nadzire preko ovlaštene organizacijske jedinice koja odobrava njihovu primjenu.

(2) Na kraju svakoga mjeseca u godini kada se primjenjuje ova uputa, radne jedinice za održavanje pruga šalju u ovlaštenu organizacijsku jedinicu pismeno izvješće o obavljanju planiranih mjesečnih pregleda i mjerenja kolosiječne geometrije, koje sadržava:

- popis pružnih dionica gdje su obavljani pregledi i mjerenja
- ocjenu stanja kolosiječne geometrije na temelju provedenih pregleda i mjerenja
- mjere koje se poduzimaju na pružnim dionicama gdje su odstupanja izmjerenih geometrijskih parametara veća od graničnih vrijednosti propisanih u Pravilniku 314
- zapažanja o važnijim promjenama na gornjem ustroju pojedinih dionica.

Uz mjesečno pismeno izvješće šalje se i popunjena tablica 1. koja se nalazi u prilogu ove upute.

2. Na kraju svake godine kada se primjenjuje ova uputa, radne jedinice za održavanje pruga šalju u ovlaštenu organizacijsku jedinicu godišnja izvješća o provedbi svih planiranih pregleda i mjerenja tijekom godine s ocjenom općega stanja kolosiječne geometrije i zapažanjima o ukupnom uporabnom stanju i važnijim promjenama na gornjem ustroju željezničkih pruga na svom području.

Uz godišnje pismeno izvješće šalje se i popunjena tablica 2 koja se nalazi u prilogu ove upute.

V. Opseg pregleda i mjerenja

Članak 5.

U skladu s člankom 51. točkom 10. Pravilnika 314, pregledi i mjerenja kolosiječne i skretničke geometrije obuhvaćaju nagib i duljinu prijelaznih rampiza nadvisivanje, duljine i zakrivljenost prijelaznih lukova i kružnih lukova, duljine međupravaca i međulukova, pravce ispred i iza skretnica, smjer kolosijeka, širinu i proširenje kolosijeka u pravcu i lukovima, visinski odnos tračnica u pravcu, nadvišenje vanjske tračnice u lukovima, uzdužne i visinske razlike (ulegnuća) u kolosijeku i stabilnost kolosijeka.

VI. Vizualni pregledi kolosijeka i skretnica

6.Članak

a) Pješice:

1. Vizualni pregled gornjega ustroja pješice obuhvaća pregled općega stanja tračnica, kolosiječnoga pribora, pragova, zastora, dilatacija, žljebova uz vozne tračnice, razinice (nivelete) i smjera kolosijeka, odvodnje te ispravnosti kolosijeka u cjelini.
2. Vizualni pregled gornjega ustroja pješice obavlja šef pružnoga nadzorništva ili nadzornik pruge jednom na mjesec, a osobe zadužene za gornji ustroj u radnim jedinicama za održavanje pruga dva puta na godinu.

b) U vučnom vozilu:

3. Vožnjom u vučnom vozilu provjerava se stanje razinice (nivelete) te smjer, iskrivljenost i stabilnost kolosijeka.
4. Vizualni pregled gornjega ustroja vožnjom u vučnom vozilu obavlja šef pružnoga nadzorništva ili nadzornik pruge jednom na tjedan, osobe zadužene za gornji ustroj u područnim radnim jedinicama za održavanje pruga jednom na mjesec, a šef radne jedinice za održavanje pruga ili njegov pomoćnik jednom u tri mjeseca.

Ovisno o osobnoj procjeni, potrebi i uporabnom stanju kolosijeka, šef radne jedinice za održavanje pruga može odrediti i veći broj pregleda pruge vožnjom u vučnom vozilu tijekom mjeseca. Isto tako, pregled pruge vožnjom u vučnom vozilu poželjno je nadopunjavati pregledom pruge vožnjom u posljednjem vagonu vlaka.

VII. Provjera smjera kolosijeka

Članak 7.

a) U pravcu:

1. Provjera se obavlja samo onda ako se vizualnim pregledom pruge u vučnom vozilu ili pješice ustanovi odstupanje od smjera kolosijeka u pravcu. Provjera se obavlja mjerenjem strjelica na tetivi duljine 10 metara ili geodetskim mjernim uređajima.
2. Mjerenje strjelica izvodi šef pružnoga nadzorništva ili nadzornik pruge. Mjerenje geodetskim instrumentom izvodi ovlaštena osoba iz radne jedinice za održavanje pruga ili druga osoba koju zaduži šef radne jedinice. U tom slučaju mjerenje se izvodi uz obvezatnu nazočnost šefa pružnoga nadzorništva ili nadzornika pruge.

b) U kružnom luku i u prijelaznom luku :

3. Provjera se obavlja dva puta na godinu, tijekom proljeća i jeseni, s time što sena dionicama koje su u toj godini predviđene za strojno reguliranje jedna provjera obvezatno obavi nakon završetka dotičnih radova. Provjeru obavlja šef pružnoga nadzorništva ili nadzornik pruge.

Ovisno o osobnoj procjeni, potrebi i uporabnom stanju kolosijeka, šef područne radne jedinice za održavanje pruga u pojedinim lukovima može odrediti dopunske provjere koje izvode osobe zadužene za gornji ustroj u područnim radnim jedinicama za održavanje pruga. Takve dopunske provjere ne ubrajaju se u redoviti godišnji plan pregleda i mjerenja pruga.

4. Provjera se obavlja mjerenjem strjelica na tetivi :

- duljine 20 metara u lukovima polumjera jednakoga ili većega od 300metara
- duljine 10 metara u lukovima polumjera manjega od 300 metara.

Mjerenje mora započeti na dijelu kolosijeka u pravcu ispred početka prijelaznoga luka ili početka kružnoga luka (najprije se moraju izmjeriti najmanje tri točke na kolosijeku u pravcu), a završiti na isti način na dijelu kolosijeka u pravcu iza kraja kružnoga luka ili kraja prijelaznoga luka.

VIII. Provjera širine kolosijeka

Članak 8.

a) U pravcu:

1. Provjera se obavlja jednom na godinu u svim kolosijecima, uključujući i sve kolodvorske kolosijeke. Provjeru obavlja šef pružnoga nadzorništva ili nadzornik pruge.

Ovisno o osobnoj procjeni, potrebi i uporabnom stanju kolosijeka, šef područne radne jedinice za održavanje pruga na pojedinim pružnim dionicama može odrediti dopunske provjere širine kolosijeka koje obavljaju osobe zadužene za gornji ustroj u radnim jedinicama za održavanje pruga. Takve dopunske provjere ne ubrajaju se u redoviti godišnji plan pregleda i mjerenja pruga.

2. Na otvorenoj pruži te u glavnim prolaznim i prijamno-otpremnom kolosijecima u kolodvorima provjera se obavlja mjerenjem ručnim mjerilom za provjeru širine kolosijeka na svakih 10 metara duljine kolosijeka. Ovisno o osobnoj procjeni stanja kolosijeka osobe koja obavlja mjerenja, mjerenje se može obaviti i u razmacima manjim od 10 metara.

3. U drugim kolosijecima provjera se obavlja mjerenjem ručnim mjerilom za provjeru širine kolosijeka na svakih 25 metara duljine kolosijeka. Ovisno o osobnoj procjeni stanja kolosijeka osobe koja obavlja mjerenja, mjerenje se može obaviti i u razmacima manjim od 25 metara.

b) U kružnom luku i u prijelaznom luku :

4. Provjera se obavlja dva puta na godinu u svim kružnim i u svim prijelaznim lukovima svih kolosijeka, uključujući i sve kolodvorske kolosijeke koji se nalaze u luku. Provjeru obavlja šef pružnoga nadzorništva ili nadzornik pruge.

Ovisno o osobnoj procjeni, potrebi i uporabnom stanju kolosijeka, šef radne jedinice za održavanje pruga u pojedinim lukovima može odrediti dopunske provjere širine kolosijeka koje obavljaju osobe zadužene za gornji ustroj u područnim radnim jedinicama za održavanje pruga. Takve dopunske provjere ne ubrajaju se u redoviti godišnji plan pregleda i mjerenja pruga.

5. Na otvorenoj pruži te u glavnim prolaznim i prijamno-otpremnom kolosijecima u kolodvorima provjera se obavlja mjerenjem ručnim mjerilom za provjeru širine kolosijeka na svakih 5 metara duljine kolosijeka. Ovisno o osobnoj procjeni osobe koja obavlja mjerenja, mjerenje se može obaviti i na svakom metru duljine kolosijeka.

6. U drugim kolosijecima provjera se obavlja mjerenjem ručnim mjerilom za provjeru širine kolosijeka na svakih 10 metara duljine kolosijeka. Ovisno o osobnoj procjeni stanja kolosijeka osobe koja obavlja mjerenja, mjerenje se može obaviti i u razmacima manjim od 10 metara.

c) U kolosijeku s klasičnim tračničkim sastavima

7. Provjera se obavlja u skladu s uvjetima navedenima za kolosijeke u pravcu te u kružnom i u prijelaznom luku, pri čemu su dopunska mjerenja na svakom tračničkom sastavu te na pragu ispred i iza sastava obvezatna.

IX. Provjera visinskoga odnosa tračnica u kolosijeku

Članak 9.

a) U pravcu:

1. Provjera se obavlja jednom na godinu u svim kolosijecima, uključujući i sve kolodvorske kolosijeke. Provjeru obavlja šef pružnoga nadzorništva ili nadzornik pruge usporedno s provjerom širine kolosijeka.

Ovisna a osobnoj procjeni, potrebi i uporabnom stanju kolosijeka, šef radne jedinice za održavanje pruga na pojedinim pružnim dionicama može odrediti dopunske provjere visinskoga odnosa tračnica u pravcu koje izvode osobe zadužene za gornji ustroj u radnim jedinicama za održavanje pruga. Takve dopunske provjere ne ubrajaju se u godišnji plan pregleda i mjerenja pruga.

2. Na otvorenoj pruzi te u glavnim prolaznim i prijamno-otpremnim kolosijecima u kolodvorima provjera se obavlja mjerenjem ručnim mjerilom za provjeru širine kolosijeka na svakih 10 metara duljine kolosijeka. Ovisno o osobnoj procjeni stanja kolosijeka osobe koja obavlja mjerenja, mjerenje se može obaviti i u razmacima manjim ad 10 metara.

3. U drugim kolosijecima provjera se obavlja mjerenjem ručnim mjerilom za provjeru širine kolosijeka na svakih 25 metara duljine kolosijeka . Ovisno a osobnoj procjeni stanja kolosijeka osobe koja obavlja mjerenja, mjerenje se maze obaviti i u razmacima manjim od 25 metara.

(b) U kružnom luku i u prijelaznom luku :

4. Provjera se obavlja dva puta na godinu u svim kružnim i u svim prijelaznim lukovima svih kolosijeka, uključujući i sve kolodvorske kolosijeke koji se nalaze u luku. Na dionicama gdje je u tekućoj godini predviđeno strojno reguliranje jednu provjeru obvezatno treba obaviti nakon završetka dotičnih radova. Provjeru

LUČKA UPRAVA PLOČE

obavlja šef pružnoga nadzorništva ili nadzornik pruge usporedno s provjerom širine kolosijeka.

Ovisno o osobnoj procjeni, potrebi i uporabnom stanju kolosijeka, šef radne jedinice za održavanje pruga u pojedinim lukovima može odrediti dopunske provjere visinskoga odnosa tračnica koje obavljaju osobe zadužene za gornji ustroj u radnim jedinicama za održavanje pruga. Takve dopunske provjere ne ubrajaju se u godišnji plan pregleda i mjerenja pruga.

5. Na otvorenoj pruzi te u glavnim prolaznim i prijamno-otpremnim kolosijecima u kolodvorima provjera se obavlja mjerenjem ručnim mjerilom za provjeru širine kolosijeka na svakom metru kolosijeka. Ovisno o osobnoj procjeni osobe koja obavlja mjerenja, mjerenje se može obaviti i na svakom pragu kolosijeka u luku.

6. U drugim kolosijecima provjera se obavlja mjerenjem ručnim mjerilom za provjeru širine kolosijeka na svakih 5 metara duljine kolosijeka. Ovisno o osobnoj procjeni stanja kolosijeka osobe koja obavlja mjerenja, mjerenje se može obaviti i u razmacima manjim od 5 metara.

a) U skretnicama :

7. Visinski odnos tračnica u skretnicama provjerava se na svim mjestima koja su upisana na lijevoj stranici knjižice mjerenja skretnica. Mjere se upisuju u isti red kao i širina kolosijeka, a odvajaju se kosom crtom. Ispod crte se upisuje izmjerena vrijednost visinskoga odnosa tračnica u skretnici.

X. Evidencije

Članak 10.

1. Izmjerene veličine širine, nadvišenja i smjera kolosijeka upisuju se u tablicu 3. koja se nalazi u prilogu ove upute.
2. Za svaku vrstu mjerenja mora postojati odgovarajuća evidencija iz koje je moguće ustanoviti vrijeme mjerenja, opseg mjerenja i stanje izmjerenih veličina. U zaglavlju evidencijskih listova ili knjižica mjerenja (obično u prvom retku) moraju biti upisane propisane mjere. Jedan primjerak evidencije vodi se u pružnom nadzorništvu, a jedan primjerak u radnoj jedinici za održavanje pruga.
3. Za vizualni pregled svake vrste mora se voditi odgovarajuća evidencija iz koje je

LUČKA UPRAVA PLOČE

moguće ustanoviti vrijeme pregleda, uporabno stanje pruge i pružnih postrojenja te prijedlog mjera za sanaciju stanja. Evidenciju zasebno vode osobe zadužene u skladu s člankom 6. ove upute.

XI. Završne odredbe

Članak 11.

- (1) Za implementaciju, provedbu, nadzor, postupanje, kontrolu i primjenu odredbi ove Upute zadužuje se sektor za razvoj, održavanje i investicije Lučke uprave Ploče.
- (2) Ova Uputa za provjeru geometrijskog uporabnog stanja kolosijeka vizualnim pregledom i ručnim mjerilima Lučke uprave Ploče stupa na snagu osmog dana od dana objave na oglasnoj ploči Lučke uprave Ploče.

Ravnatelj
dr.sc. Tomislav Batur

